

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
Крушовене, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен
ул. „9-ти септември“ №2, e-mail: oy_krushovene@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:
/НАТАЛИЯ РАЛИНОВА/

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование. Обсъдена и приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол № 11 /11.09.2023 г. и утвърдена със Заповед на Директора № РД-12-467/14.09.23 г.

Въведение:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ОУ “Климент Охридски”, с. Крушовене за превенция на ранното напускане на образователната система:

- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА;
- ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ;
- ГОДИШЕН ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ;
- ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ;
- НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА;
- СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА;
- ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА;
- РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ ;
- ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА ДЕСЕТИЛИТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ;
- КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО;
- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА,
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА И НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ;
- ОБЛАСТНИ И ОБЩИНСКИ СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ.

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства. Върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социалноикономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и и формално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни.
2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност.
3. Координираните мерки на всички нива.
4. Проследяване на напредъка на ниво училище.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на училище в ОУ „Климент Охридски“ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система.
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
- плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:

- 2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.
- 2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- 2.3. Кариерно ориентиране и консултиране.

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

- Създаване на подходящи условия за реинтеграция в образователната система на преждеременно напусналите я.
- завръщане на преждеременно напусналите училище към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: дистанционна, вечерна, задочна, кореспондентска.
- участие на преждеременно напусналите училище в курсове за ограмотвяване, допринасящи за социална интеграция и включване в пазара на труда.
- популяризиране на възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, регионални и местни центрове.
- създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати.
- Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в училище и придобиване на образователна степен.
- Обучението по предприемачество.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини
2. Социални причини;
3. Образователни причини;
4. Етнокултурни причини;
5. Институционални причини;
6. Причини, свързани със здравния статус;

● **Социално-икономически причини:**

- *Лошото качество на живот на определени социални слоеве;*
- *Ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите (учебници, тетрадки, дрехи, храна);*
- *Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра;*
- *Използване на детето, не посещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);*

● **Образователните причини:**

- *затрудненията при усвояване на учебния материал;*
- *слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище;*
- *наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.;*
- *възможност за обучение в професионална паралелка;*

● **Етнокултурни причини:**

- *по-ранното стъпване в брак;*
- *страх на родителите поради опасност от открадване;*
- *по-ниска ценност на образованието;*

● **Психологически причини:**

- *Чувство за неуспех;*
- *Отчуждение от натрупания училищен опит, неувереност в себе си;*
- *Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията;*

● **Институционални причини:**

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтеграция на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и училищно. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на училище.

● **Причини, свързани със здравния статус;**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини и училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на

материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

ОУ “Климент Охридски”, с. Крушовене е училище, което предлага подкрепа на учениците в зависимост от потребностите които изпитват, подкрепата бива обща и допълнителна. Допълнителна подкрепа се осъществява, чрез ресурсно подпомагане. ОУ „Климент Охридски“, с. Крушовене е едно от училищата, което опитва да ограничи и сведе до минимум риска от отпадане на учениците – постоянни разговори, консултации, посещения на адрес и родителски срещи са част от заложените дейности за обща подкрепа и намаляване броя на отпадналите ученици, целящи постоянна взаимовръзка с родители и институции. Ежегодният статистически задълбочен анализ на превантивните дейности, които съпътстват целогодишната работа на училищния показва, че това се дължи най-вече на последователната политика на образователната институция в посока реализиране на дейности, залегнали в Стратегията ѝ за развитие, подчинени на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.
- публичност и прозрачност на цялостната политика - чрез интернет страницата на училището и партньорството с медиите, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики.
- обратна връзка с институции, родители, педагогически съветник, класни ръководители, ученици и учители.
- приемственост – чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция.
- идентифициране на рисковите фактори – доклад анализи на педагогически съветник и класни ръководители.

Политиките и мерките, които ОУ “Климент Охридски”, с. Крушовене предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете.

Политики и мерки в ОУ “Климент Охридски”, с. Крушовене, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. **Възможно е нежелание на родителите.** Детето да ходи на училище поради страх от социална изолация, невъзможност за адаптиране към останалите ученици от центъра на града; по-ниска самооценка, невъзможност за прибиране в населеното място – загубване на детето:

Мерки: - Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства, заминали в чужбина, родителите са предупредени за евентуалните последствия, санкции и т.н. придружаващи липсата на ученика от учебни занятия.

2. **Трудова миграция на родителите.** Напускане на единия или и двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина.

Оставяне на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата:

Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“, при необходимост и прояви на противообществени прояви на тези деца – МКБППМН, гр. Долна Митрополия и Детска педагогическа стая.

3. Липса на грижи от страна на изоставени деца за по-малките братя и сестрички, както и за болни членове на семейството:

Мерки: Оказване на социална помощ – чрез дарения, грижи за изхранването на тези деца от фирмата – доставчик на закуски и обяд, както и получаване на социални стипендии.

4. Недостатъчна образованост на родителите и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в неконтролирани на часовете за прибиране от училище, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, не проверяване на изученото през деня, както и подготовката на детето за следващия ден – домашни работи, изпълнение на други поставени от учителя задачи:

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната форма на организация в училище; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители с ръководство, класни ръководители, педагогически съветник и мотивиране и приобщаване към училищната общност.

5. Чести конфликти между агресивни родители – побой, домашно насилие, развод, посегателство от страна на нови партньори на един от двамата родители.

Мерки: В най-честите случаи училището се превръща в единствено защитено място за детето и класният ръководител поема грижите за детето в образователната институция.

6. Преждевременно напускане на училище поради ранни бракове и раждане.

Мерки: Осигуряване на непрекъснати форми за информираност на тийнейджърите за сексуалното им развитие, както и включването им в обучителни семинари и лекционни курсове, залагане в тематичните разпределения на актуални за младежкото развитие теми; осигуряване на възможност за продължаването на прекъснатите училище в самостоятелна форма на обучение.

Други по-важни мерки и дейности, залегнали в комплексния план за достигане на стратегическите цели, свързани с превенцията от отпадане са:

Мерки

1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение.

Отговорници: директор, кл. ръководители

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Отговорници: кл. ръководители

3. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците

Отговорници: кл. ръководители

4. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителската общност
Отговорници: кл. ръководители и родители
5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации
Отговорници: кл. ръководители
6. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.
Отговорници: директор, кл. ръководители
7. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици.
Отговорници: кл. ръководители

Дейности

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение:

- Своевременно информиране за статуса на ученици чрез поддържане на връзка с обществени институции.
- Осъществяване на постоянна връзка с кметовете на малките населени места
- При необходимост осъществяване на посещения от страна на педагогическия персонал по домовете на деца в риск
- Своевременно попълване на регистъра в информационната система „Админ“ – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система
- Своевременно попълване на информация в системата за “Посещаемо и безопасно училище“ – отразяване на дейностите по обхват на ученици, движението на ученици, отразяване на месечни отсъствия и други превантивни дейности и мерки.
- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на учениците и представяне в РУО

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Начален етап:

- ✓ Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, педагогически съветник)
- ✓ Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с деца в риск)
- ✓ Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата
- ✓ Интеркултурно обучение (родители, учители)
- ✓ Осигуряване на транспорт за учениците

Прогимназиален етап:

- ✓ Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител)
- ✓ Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с деца в риск)
- ✓ Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране
- ✓ Ученическо самоуправление
- ✓ Индивидуална работа с деца в риск (часове за консултации)
- ✓ Въвеждане на целодневно обучение
- ✓ Осигуряване на безплатни помагала
- ✓ Осигуряване на транспорт за учениците

Дейност 3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

- Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят *индивидуална оценка* за всеки ученик в риск. Резултатите от оценката на ситуацията на учениците под формата на доклад се предават на Директора.

Срок: (30 октомври)

Отговорници: кл. ръководители

- Създаване на регистър за децата в риск в училището (информацията в този регистър може да се получи от друго училище, когато детето се премества, по служебен път).

Срок: постоянен

Отговорници: кл. ръководители

- Формиране на екипи според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат от училище. (В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, на УКПППУ, на родителите, на учениците.)

- за деца в риск да отпаднат от училище поради трудности в ученето.

Отговорници: кл. ръководители, учители, родители, ученици

- за деца в риск да отпаднат от училище поради поведенчески проблеми.

Отговорници: кл. ръководители, психолог

- за деца в риск да отпаднат от училище поради социално-икономически проблеми.

Отговорници: кл. ръководители,
психолог, родители

- Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането от училище.

Социално-икономически причини

- ✓ Лошото качество на живота на определени социални слоеве, поставя сериозни препятствия пред образованието на децата и младежите от тези групи.
- ✓ Ниските доходи не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане.
- ✓ Бедността на семейството е съществена причина за отпадането от училище.

✓ От друга страна, детето, което не посещава училище, е ценно и като трудов ресурс и често подпомага формирането на семейния бюджет или участва в домакинската работа. Основната им заетост е свързана със:
-събирането на вторични суровини или работа в строителството
-деца, които помагат на своето семейство чрез грижа за някои от своите братя, сестри, по-възрастен човек или в домашното стопанство.

Образователните причини за отпадане от училище

- ✓ затрудненията при усвояване на учебния материал
- ✓ слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище
- ✓ наличие на конфликтни отношения със съученици.

Етнокултурната среда на Детето оказва съществено влияние

- ранното встъпване в брак
- лош жизнен стандарт и битови условия, безработица и други.
- ✓ влиянието на семейството (отглеждане на деца в непълни семейства ниско образователно равнище на родителите, безотговорно родителство и др.).

Познаването на тези специфични гледни точки, които често извеждат проблема отвъд -собствената отговорност за неговото причиняване и съществуване е важна предпоставка за ефективната превенция и ограничаване на отпадането от училище.

-Родителите акцентират върху трудната икономическа ситуация на семейството, бедността и невъзможността да се посрещнат разходите, свързани с образованието на детето..

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

4.1. Преосмисляне и планиране на работата с родителите

- ✓ Алтернативи на традиционната родителска среща
- ✓ Възможност да признаем собствените си грешки и желанието за промяна
- ✓ Умението да кажем, че имаме нужда от тяхната помощ
- ✓ Родителите — партньори и хора с идеи
- ✓ Разпределението на отговорности и ангажменти

4.2. Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изява

- ✓ Включване на учениците във избираема подготовка
- ✓ Създаване на клубни форми на работа по интереси; кръжоци (според желанията на децата), реализирани съвместно от учители и родители на доброволен принцип.
- ✓ Организиране на различни конкурси и училищни инициативи.
- ✓ Участие в общински, областни състезания и олимпиади.

- ✓ Подобряване на системата за провеждане на консултации.
- ✓ Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата.
- ✓ Възможност за участие в училищния живот като партньори.
- ✓ Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни за училището.

4.3. Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата

- ✓ Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, психолог със застрашените от отпадане ученици.
- ✓ Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности.
- ✓ Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището.
- ✓ Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП.
- ✓ Активна работа с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот.
- ✓ Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището.
- ✓ Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците.
- ✓ Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище
- ✓ Съвместна работа с МКБШПМН, ДСП - отдел „Закрила на детето“, ДПС при РУ – Долна Митрополия.
- ✓ Популяризиране на добрите постижения и успехи на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия.
- ✓ Организиране на извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси.

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

В училището не функционира ученически съвет, но е постигнат баланс в междуличностните взаимоотношения, който се основава на принципа на взаимно разбирателство, изпълнение на поставени граници и норми на поведение, управление и самоуправление на действията и поведението.

Самоуправлението в училище:

- както в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения
- с цел осъществяване на връзка между ученическият съвет и обществеността
- за равноправно участие на ученици, родители и учители при решаването на проблеми
- за спазването на етиката между ученици и учители
- се основава на прозрачност в работата на учениците .

Обект на дейността на поставените ученици са.

- учебно-възпитателният процес
- организиране и активизиране на живота на учениците в училище - познаване и спазване на правата и задълженията на учениците
- опазване на училищното имущество.

Основни задачи са:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения.
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия.
- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение.
- Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез поставени ученици или ученически съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Мерки

- Ангажиране и участие на учениците в риск от напускане в дейностите, касаещи учебния процес, като подготовка на училищни мероприятия и др. - събиране на материали, разпечатване и разпространяване.
 - ✓ Събиране и сглобяване на материали за Коледа, Осми март, Великден и други значими празници.
 - ✓ Оформяне на кът във фойето на училището и изготвяне на коледна украса за училището.

- ✓ Коледна дарителска акция за дом за деца, лишени от родителски грижи.
- ✓ Изработване на мартенички.
- ✓ Участие в акции за събиране, сортиране на детски играчки и дрехи, посещение на детски домове.
- ✓ Изготвяне на забавни материали и игри за децата.
- ✓ Участие в мероприятията на ученическия съвет, клубове, училищна библиотека

Дейност 6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

- Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове.
- Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище.
- Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане.
- Конкретизиране на правилника на училището в частта му за налагане на наказания на учениците (брой отсъствия — вид наказание)
- Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които дава за обучение и възпитание на децата.
- Съгласуване на дейностите с ОЗД, МКБППМН, ДПС към РУ – Долна Митрополия.
- Сключване на споразумение с ЦОП – Община Митрополия за съдействие и за предоставяне на услуги към детето или родителите.
- Материално подпомагане на нуждаещи се семейства: безплатно осигуряване на дрехи и учебници и/или учебни помагала и пособия.
- Осигуряване на индивидуални часове за консултация за подпомагане на изоставащите деца.
- Санкциониращи мерки — спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище.
- Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане.
- Използване на целодневна форма на обучение.
- Осигуряване на средства за приобщаване на изоставащите и застрашени от отпадане към извънкласните форми на училищен живот.
- Развитие на разбирането на детето за постигане на по-голяма отговорност за собственото му поведение.
- Подкрепа на децата/учениците да направят информиран избор за своите постъпки и отношение към света.
- Развитие на умения за взаимопомощ и приемане на различията

Дейност 7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

- На ниво училище се извършва индивидуална работа както с детето в риск, така и с другите членове на семейството.
- Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя писмен доклад/уведомително писмо до ОЗД за извършената работа с детето и неговото семейство.

- ОЗД предприема необходимите мерки за закрива след проучване и изготвяне на план за действие.
- Насочване на деца в риск — с решение на педагогическия съвет при ОУ “Климент Охридски”, с. Крушовене в ЦОП – Община Долна Митрополия, като се изготвя план за предоставяне на услуги на детето и/или родителите
- Санкциониране на родителите, съгл. ЗПУО.

Дейност 8. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: учител, класен ръководител, директор

Дейности: разпределени, както следва:

1. Учител

- В началото на учебния час отразява в дневника на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици.
- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с деца и ученици.
- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой уважителни и неуважителни отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител.

- Нанася стриктно броя извинени и неуважителни отсъствия на учениците в електронния дневник на класа и в ученическата книжка.
- При установяване на голям брой неуважителни отсъствия своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на учениците.
- Ежемесечно отразява общия брой извинени и неуважителни отсъствия на учениците в книга за контрол.
- Ежемесечно писмено подава справка за ученици, допуснали над 5 неуважителни отсъствия до директора.
- Изготвя докладна записка до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор.

- Разглежда подадените докладни записки относно ученици, предложени за наказание, и ги резолира до председателя на УКС.
- Извършва системни проверки на дневници, бележници и следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.
- Извършва периодични проверки по време на учебен час, относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа.
- Въз основа на подадените справки от класните ръководители за ученици, допуснали над 5 неуважителни отсъствия за текущия месец, уведомява писмено Дирекцията за социално подпомагане.
- Свиква заседание на УКС с цел изслушване на ученици, предложени за налагане на наказание.
- Писмено уведомява ДСП за предстоящи наказания на ученици.
- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето/ученика и отсъствията му.

Дейност 9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- Идентифициране на отпаднали ученици.
- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании.
- Работа с отпадналите и техните семейства.
- Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и други.
- Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и други.
- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин език.
- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения.
- Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици.
- Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование.
- Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане, вкл. чрез привличане на помощници на учителя.
- Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родители относно ползите от това детето да посещава училище.
- Организиране на срещи с родители и деца с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование.
- Идентифициране на деца с изяви дарби, които да бъдат мотивирани да развият своята дарба чрез допълнителни занимания.

- Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ по РЕД	Дейности	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	кл. ръководители, учители, родители	Постоянен
2.	Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представителите на местната власт, гражданския сектор и работодателската организация	пед. съветник, психолог, УКПППУ	Постоянен
3.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	класен ръководител	Постоянен
4.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	учители, класни ръководители	Постоянен
5.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици и с класния ръководител	класни ръководители	Постоянен
6.	Екипна работа на учители и възпитатели по класове	учители	Постоянен
7.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	ресурсен учител	Постоянен
8.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители, директор	Постоянен (ежемесечно)

КРУШОВЕНЕ

9.	Осигуряване на учебници и учебни помагала за: начален етап, допълнителни учебни пособия прогимназиален етап, безплатни помагала	директор	Постоянен
10.	Осигуряване на транспорт за учениците	директор	Постоянен
11.	Срещи и празници на ученици. Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители, класни ръководители	Постоянен
12.	Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез ученическите книжки, дневниците и функционирането на електронен дневник	класни ръководители	Постоянен
13.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	класни ръководители, учители	Ежемесечно
14.	Своевременно уведомяване ДСП, отдел „Закрила на детето“ за ученици, допуснали повече от 5 неуважителни отсъствия	класни ръководители, директор	Ежемесечно
15.	Регулярно провеждане на родителски срещи	директор, класни ръководители	По график
16.	Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	директор	По график
17.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището	комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен

КРУШОВЕНЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
Крушовене, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен
ул. „9-ти септември“ №2, e-mail: oy_krushovene@abv.bg

18.	Активна работа на УКС с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБШМН , ДСП, отдела „Закрила на детето”, ДПС при РУ, ЦОП - Долна Митрополия	ръководители класни	Постоянен
-----	---	---------------------	-----------